

Til Stortingets finanskomite

Vår dato. 21.10.2021

Teknas innspill til Statsbudsjettet 2022

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 91 500 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Gjenåpningen av samfunnet etter koronapandemien har startet, men det er fortsatt mye usikkerhet knyttet til utviklingen framover. Statsbudsjettet for 2022 må legge til rette for at innhenting av økonomien etter pandemien sikrer den omstillingen vi skal gjennom med grønn vekst og nye jobber. En offensiv satsning på kompetanse, forskning og utvikling i alle sektorer vil være avgjørende for å nå utslippsmålene satt for 2030.

Kap. 500: Avvikling av Avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen (ABE-reformen)

Tekna har store forventninger til at regjeringen vil avvikle ABE-reformen. Tekna har vært kritisk til at offentlig sektor siden budsjettåret 2013 har fått flate kutt på minst 0,5 prosent som følge av reformen.

Erfaringene fra de offentlige institusjonene og funnene i Fafo-rapporten «[ABE-reformen i staten](#)» viser at reformen ikke har tjent sitt formål, og at det ikke er behov for ytterligere evaluering.

ABE-reformen har svekket a-krimarbeidet gjennom færre ressurser til sentrale etater som Arbeidstilsynet, politiet, Nav og Skatteetaten. Gjennomgangen av budsjetter i tildelingsbrevet til de fire etatene som er med i a-krim samarbeidet har vist at etatene samlet har hatt ABE-kutt på rundt 1,2 milliarder for årene 2015–2020.¹ Dette har fått både Nav og Skatteetaten til å bemerke i årsmeldinger at reformen har fått konsekvenser for antall ansatte. Tekna frykter derfor at Stortingets økte innsats mot useriøse bedrifter og arbeidslivskriminalitet svekkes, dersom regjeringen viderefører ABE-reformen.

Tekna ber Stortinget sikre at ABE-reformen ikke videreføres, og at det foreslåtte effektiviseringskuttet for 2022 ikke vedtas.

Karbonfangst og -lagring

Karbonfangst- og lagring (CCS) er nødvendig for å nå Norges og EUs klimamål. Stortinget vedtok langskip-prosjektet i statsbudsjettet for 2021 uten tilstrekkelig finansiering av karbonfangst ved søppelforbrenningsanlegget på Klemetsrud i Oslo. Regjeringen forutsatte sluttfinansiering på 3 mrd. kroner av dette anlegget fra EUs Innovasjonsfond eller Fortum, som eier anlegget. En eventuell tildeling fra innovasjonsfondet vil besluttes av EU-kommisjonen i slutten av november 2021. Prosjektet har dermed stått på vent i et år siden det ble formelt vedtatt i Stortinget. Underveis i 2021 har søknaden i samråd med departementet blitt redusert til 1,8 mrd. kroner fra EU for å øke sjansen for en tildeling.

---

¹ [Fafo-notat 2021:12 - ABE-reformen og a-krim](#)

Tekna mener at det i Statsbudsjettet må bevilges tilstrekkelige midler for å realisere karbonfangst på Klemetsrud. Det må nå i første omgang kompenseres for at det kun er søkt om halvparten så mye fra EU som det Stortinget forutsatte ved fjorårets budsjettbehandling. Fortum Oslo Varme har søkt EU om 1,8 mrd. kroner. Uten en slik EU-tildeling er det totale finansieringsgapet og -behovet om lag 3,8 mrd. kroner. Dette er midler som fordeler seg over 10 år, men som må garanteres før investeringsbeslutning og oppstart.

Kap. 920: Forskning

Tekna mener at forskningsinstituttene bør få økte rammer for økt deltagelse fra norsk næringsliv og instituttsektoren i Horisont Europa. Slik bygger vi kunnskap for det fremtidige næringslivet og rustet oss for omstilling. I langtidsplanen for forskning og høyere utdanning ligger ambisjon om en trappevis økning av grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene.

Tekna mener Stortinget må be regjeringen fremme en opptrappingsplan for grunnfinansiering av de teknisk- industrielle instituttene med mål om 25 prosent grunnfinansiering i løpet av neste stortingsperiode.

Tekna mener Stortinget må be regjeringen sikre at STIM-EU videreutvikles tilpasset Horisont Europa og at man viderefører differensierte satser som også premierer samarbeid med norske virksomheter i hele programperioden.

Norge deltar i *Digital Europe Programme (DIGITAL)* som er EUs nye investerings- og kapasitetsbyggingsprogram for digital omstilling og bruk av innovative digitale teknologier i samfunnet og næringslivet. Som del av DIGITAL skal det opprettes et nettverk av digitale innovasjons-nav (European Digital Innovation Hubs, EDIH) fra 2021. Disse skal bistå med digital transformasjon i offentlig sektor og hos SMBer. Innovasjon Norge prioriterer de norske søknadene. De som blir valgt av EU til å delta i det europeiske nettverket av EDIHs får halvparten finansiert av EU, forutsatt at Norge bidrar med samme finansiering i form av nasjonale midler og/eller egenandel.

Tekna ber Stortinget om å pålegge Regjeringen å sikre nasjonal finansiering til EDIHene uten at det medfører nedskalering av andre viktige program rettet mot næringslivet.

Kap. 920, 950: Virkemiddelapparatet

Det må legges til rette for klimavennlig teknologi og innovasjon i norske virksomheter. Det er gjort viktige løfter for flere ordninger, men det er mange søknader med høy kvalitet som det ikke er midler til. Videre satsning er viktig for å berede grunnen for ulike teknologier som kan ta oss igjennom det grønne skiftet. Risikoen man står ovenfor ved ikke å satse videre er lavere omstillingstakt mot en grønnere økonomi.

Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IPN) er et treffsikkert tiltak for å stimulere til forskningsaktivitet i bedrifter og FoU-miljøer. Forskningsrådet har de siste årene mottatt svært mange søknader til IPN og har måttet avvist gode prosjekter i næringslivet. Skal IPN opprettholdes på samme nivå som i 2021 må det tilføres 300 mill. kroner for neste år.

Tekna ber Stortinget vedta at posten med IPN styrkes med minst 300 mill. kroner for å sikre næringsretta forskning med høy forskningskvalitet og god kunnskapsspredning gjennom samarbeid mellom bedrifter og FoU-miljø.

Satsingen *Grønn plattform*, retter seg mot konsortier av bedrifter og forskningsmiljøer som går sammen om forskning og teknologiutvikling der ferdige løsninger i markedet er målet. Hensikten er å skape grønne jobber og en mer bærekraftig fremtid.

Stortinget bevilget 1 milliard kroner i 2020 fordelt på tre år fra 2020 til 2022. I RNB 2021 ble Grønn plattform styrket med 125 millioner kroner, medregnet 25 millioner kroner til sirkulær økonomi.

I budsjettet for 2022 foreslår regjeringen å videreføre Grønn plattform og setter av 252,7 millioner kroner for 2022 til en ny utlysningsrunde.

Med bakgrunn i den store søkningen mener Tekna at det er behov for å styrke ordningen ytterligere.

Tekna ber Stortinget videreføre og styrke satsingen på Grønn plattform med ytterligere 200 millioner kroner, slik at den totale rammen for den nye utlysningsrunden i 2022 blir 450 millioner.

Tekna mener styrkingen av Nysnø med 900 mill. kr gir store muligheter for å utvikle og implementere ny klimavennlig teknologi. Dette er en økning i bevilgningen på 200 mill. kroner sammenliknet med innværende år.

Tekna ber om at Stortinget støtter bevilgningen til Nysnø.

Utbygging av digital infrastruktur

Tekna har i samarbeid med andre 17 andre organisasjoner i arbeidslivet blitt enig om fire prioriteringer som vi ber Stortinget følge opp overfor regjeringen:

Ambisjonen er at alle, men minimum 95% av norske husholdninger, bedrifter og offentlige kontorer, skal ha tilgang til bredbånd med hastigheter på minimum 1 Gbit/s i løpet av 2025.

Resten av landet skal som minimum ha tilgang til bredbånd med 100 Mbit/s i løpet av 2025.

Staten må øke tilskuddsordningen for bredbånd i statsbudsjettet til 1 milliard kroner per år, i perioden 2022-2025. Samtidig foretas en gjennomgang av tilskuddsordningene med sikte på å optimalisere prosessen og effekten.

Tekna mener at Stortinget må starte arbeidet med opptrappingen av tilskuddsordningen for bredbånd og starte gjennomgangen av tilskuddsordningene med sikte på å optimalisere prosessen og effekten.